

This Question Paper consists of 35 questions and 4 printed pages.
अस्मिन् प्रश्नपत्रे 35 प्रश्नाः सन्ति। 4 मुद्रितपृष्ठानि च सन्ति।

Roll No.
अनुक्रमाङ्कः

Code No. 62/SS/N
गूढ संख्या :

Set/स्तबकः **A**

SANSKRIT VYAKARAN

संस्कृतव्याकरणम् (346)

Day and Date of Examination
(परीक्षादिनः दिनाङ्कश्च)

Signature of Invigilators
(निरीक्षकयोः हस्ताक्षरम्)

1. _____

2. _____

सामान्य निर्देशाः -

1. अनुक्रमाङ्कः प्रश्नपत्रस्य प्रथमपुटे नूनं लेख्यः।
2. निरीक्ष्यताम् यत् प्रश्नपत्रस्य पुटसंख्या प्रश्नानां च संख्या प्रथमपुटस्य प्रारम्भे प्रदत्तसंख्या समाना न वा। प्रश्नक्रमः सम्यग् न वा।
3. वस्तुनिष्ठप्रश्ननाम् (क), (ख), (ग), (घ) एषु विकल्पेषु युक्तम् उत्तरं चित्वा उत्तरपत्रे लेख्यम्।
4. समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि निर्धारितसमये एव लेख्यानि।
5. उत्तरपत्रे आत्मपरिचयात्मकं लेखनम् अथवा निर्दिष्टस्थानं विहाय अन्यत्र क्वापि अनुक्रमाङ्कलेखनं सर्वथा वर्जितमस्ति।
6. स्वस्य उत्तरपत्रे प्रश्नपत्रस्य गूढसंख्या 62/SS/N-A नूनं लेख्या।
7. समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया एव लेख्यानि।

62/SS/N-346-A]

1

[Contd...

Unnati Educations

9899436384, 9654279279

SANSKRIT VYAKARAN

संस्कृतव्याकरणम्

(346)

परीक्षासमयावधि: (Time) होरात्रयम् (3 Hrs)]

[पूर्णाङ्कः (Full Marks) 100

- निर्देशाः (i) अस्मिन् प्रश्नपत्रे [A] भागे 10, [B] भागे 10, [C] भागे 10, [D] भागे 5 इति आहत्य 35 प्रश्नाः सन्ति ।
(ii) प्रश्नस्य दक्षिणे पार्श्वे संख्यासु (अङ्काः × प्रश्नाः = पूर्णाङ्काः) इति एवम् अङ्कान् निर्दिशति ।
(iii) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।

[A] दशानां युक्तं विकल्पं चिनुत ।

10x1=10

1. ऋक्पूरब्धुःपथामानक्षे इति सूत्रेण कः प्रत्ययः विधीयते ।
(क) अच् (ख) टच् (ग) अ (घ) कप्
2. किंराजा इत्यत्र यदि राजा निन्द्यते तर्हि केन सूत्रेण समासान्तो निषिध्यते ।
(क) न पूजनात् (ख) किमः क्षेपे (ग) अक्षणोऽदर्शनात् (घ) उपसर्गादध्वनः
3. जगम इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
(क) णल् (ख) थल् (ग) अ (घ) म
4. चोरयतात् इत्यत्र कः लकारः ?
(क) लट् (ख) लोट् (ग) लङ् (घ) लुङ्
5. पूजयति इत्यत्र गणविकरणम् किम् ?
(क) शप् (ख) श (ग) श्यन् (घ) किमपि न
6. ह्यः वृष्टिः पतिता । सा मया दृष्टा इत्यत्र पत्-धातोः को लकारः प्रयोक्तुम् शक्यः ?
(क) लङ् (ख) लिङ् (ग) लिट् (घ) लोट्

62/SS/N-346-A]

2

[Contd...

Unnati Educations

9899436384, 9654279279

7. पच्-धातोः णिच् प्रत्ययः विधीयते क्रियाफलं च कर्ता प्राप्नोति तर्हि धातोः किम् विधीयते ?
 (क) परस्मैपदम् (ख) आत्मनेपदम् (ग) उभयम् (घ) सुप्
8. चैत्रः मैत्रेण ओदनं पाचयति इत्यत्र प्रयोज्यकर्ता कः ?
 (क) चैत्रः (ख) मैत्रः
 (ग) चैत्रः मैत्रश्च (घ) अनयोरेकोऽपि न
9. यावान् इत्यस्य कः विग्रहः ?
 (क) यत् परिमाणम् अस्मात् (ख) यत् परिमाणम् अस्य
 (ग) यत् परिमाणम् अनेन (घ) यत् परिमाणम् यस्मै
10. तत्-सर्वनाम्नः परिमाणार्थं तद्धितप्रत्ययः क्रियते चेत् कः शब्दः लभ्यते ?
 (क) तत्र (ख) तदा (ग) तथा (घ) तावान्

[B] दशानां यथानिर्देशम् उत्तराणि लघूनि लिखत।

10x2=20

1. रामः लक्ष्मणं प्रति-जलम् आनयेत्। अत्रोदाहरणे कः लकारः ? कस्मिन्नर्थे च ? 1+1=2
2. अघसत् इति कस्य धातोः रूपम् ? अत्र कः लकारः ? 1+1=2
3. कृधातोः परस्मैपदं भवति आत्मनेपदम् वा। कृधातुः कस्मिन् गणे अन्तर्भवति ? 1+1=2
4. श्नाभ्यस्तयोरातः इत्यस्य अपवादसूत्रं किम् ? कश्च अपवादसूत्रस्यार्थः ? 1+1=2
5. जुहाव इत्यत्र कः धातुः ? अस्य रूपस्य कः अर्थः ? 1+1=2
6. कुर्यात् इत्यत्र प्रत्ययस्य उकारस्य लोपः केन सूत्रेण ? कश्च तत्सूत्रार्थः ? 1+1=2
7. चुरादिगणे शप् केन सूत्रेण विधीयते ? कश्च तत्सूत्रार्थः ? 1+1=2
8. न भकुर्छुराम् इति सूत्रस्य अर्थं लिखत। अनेन सूत्रेण कस्य सूत्रस्य प्रवृत्तिनिषेधः क्रियते ? 1+1=2
9. प्रथिमा इत्यस्य कः अर्थः ? केन सूत्रेण इमनिच् प्रत्ययः ? 1+1=2
10. निम्बा देशे सन्ति किञ्च देशस्य नाम अपि निम्बशब्दात् लभ्यते तर्हि देशस्य नाम किम् ? केन सूत्रेण च प्रत्ययः ? 1+1=2

[C] दशानां अनतिदीर्घोत्तरैः समाधत्त ।

10x4=40

1. धनिनी स्मरन्ती इत्यनयोः एकम् रूपं ससूत्रं साधयत ।
2. पाचिका लघ्वी इत्यनयोः एकम् रूपं ससूत्रं साधयत ।
3. दिवादिभ्यः श्यन् इति सूत्रं व्याख्यात ।
4. उतश्च प्रत्ययादसंयोगपूर्वात् इति रुधादिभ्यः श्नम् इति अनयोरेकं सूत्रं व्याख्यात ।
5. कर्तरि कर्मव्यतिहारे इति सूत्रं व्याख्यात ।
6. सार्वधातुके यक् इति सूत्रं व्याख्यात ।
7. अनेकमन्यपदार्थे इति सप्तमीविशेषणे बहुव्रीहौ इति अनयोरेकं सूत्रं व्याख्यात ।
8. कृत्रिमा धर्त्री इत्यनयोः एकम् रूपं ससूत्रं साधयत ।
9. गतिमान् इति रूपं ससूत्रं साधयत ।
10. वात्स्यः इति रूपं ससूत्रं साधयत ।

[D] पञ्च दीर्घोत्तरैः समाधेयाः ।

5x6=30

1. अधिविष्णु इति समासम् ससूत्रं साधयत ।
2. कमण्डलुपित्तलम् इति समासम् ससूत्रं साधयत ।
3. रोद्धारः रोद्धासे इत्यनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।
4. लोट् च इति सूत्रं व्याख्यात ।
5. घटयिष्यति ज्ञपयिता इति अनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

- o O o -

62/SS/N-346-A]

4

Unnati Educations

9899436384, 9654279279